

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΒΟΡΔΩ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΡΑΔΟΣ

Ἡ εὐπρόσωπος παράστασις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν τελευταίαν Διεθνῆ Ναυτικὴν Ἐκθεσιν τοῦ Βορδῶ ὑπῆρξεν ἀναντιρρήτως καὶ ἀνωμολογήθη γενικῶς ὡς μία ἀπὸ τὰς σπανίας καὶ μεγαλειτέρας ἐπιτυχίας. Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι πρώτην φορὰν ἀντεπροσωπεύθη ἐπαξίως ἡ Ἑλλὰς εἰς μεγάλην Διεθνῆ Ἐκθεσιν. Καὶ ἦτο ἐπόμενονον, ἀφοῦ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐν αὐτῇ ἑλληνικοῦ τμήματος εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς ἄνδρα ἀνεγνωρισμένης καὶ δεδοκιμασμένης ἱκανότητος, τὸν καθηγητὴν τῆς Ναυτικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Δοκίμων καὶ διαπρεπῆ τοῦ **Ἡμερολογίου** συνεργάτην κ. Κ. Ν. Ράδον. Ὁ φιλόπονος καὶ πολυμαθέστατος ἀνὴρ, μετὰ τὴν φωτεινὴν ἀντίληψιν τῶν ναυτικῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἐκπλήττουσαν εὐφυΐαν καὶ δραστηριότητα, ἐδικαίωσε τὰς κοινὰς

προσδοκίας και ἐτίμησεν ἀληθῶς τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ Βορδῶ. Τὸ ἔργον τοῦ κ. Ράδου ἐγένετο γνωστὸν και ἐξήρθη και ἐθαυμάσθη ὑπὸ τε τοῦ ἑλληνικοῦ και εὐρωπαϊκοῦ τύπου. Διὰ τὴν λάβην τις πλήρη ιδέα τῆς λαμπρῆς αὐτοῦ ἐπιτυχίας, πρέπει ν' ἀναγνώσῃ τὴν σχετικὴν ἐν Βορδῶ ἐκδοθεῖσαν μελέτην τοῦ ἐγκρίτου γάλλου δημοσιογράφου Jean Ramarony ὑπὸ τὸν τίτλον: «M. Constantin Rados à l'Exposition Maritime Internationale de 1907 par un Bordelais». Ἐν αὐτῇ ἐκτίθεται ἀναλυτικώτατα ἡ αὐτόθι ἐργασία τοῦ κ. Ράδου και δημοσιεύονται ἀποσπάσματα τῶν ωραίων αὐτοῦ λόγων ἐν τοῖς Συνεδρίοις, κλπ. Εἰς τὸν κ. Ράδον παρεσχέθη ἐφέτος νέα πάλιν εὐκαιρία ὅπως διὰ τῆς δραστηριότητος και τῶν φώτων αὐτοῦ ἐξυπηρέτησῃ και τιμήσῃ τὸ Ἔθνος και τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιστήμην διὰ τοῦ τελευταίου διορισμοῦ του ὡς ἐπισήμου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Ναυτικῷ Συνεδρίῳ τῆς Νάντης και τοῦ Σαιν — Ναζαίρ, ὡς και ἐν τῷ Γεωγραφικῷ Συνεδρίῳ τῆς Γενεύης.

Ὁ κ. Ράδος εἶνε ἀληθῶς ὑπέροχος εἰδικότης ἐν τῇ ναυτικῇ ἱστορίᾳ. Ἡ μέχρι τοῦδε σχετικὴ του ἐργασία εἶνε γνωστὴ και ἀνά τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης. Πολλοὶ ἀνακοινώσεις του εἰς σωματεῖα και ποικίλαι εἰδικαὶ μονογραφαίαι του, ὡς ἡ και γαλλιστὶ ἐκδοθεῖσα «Marine Grecque pendant la guerre de l'Indépendance» ὡς και ἡ «Nos premiers navires de guerre à vapeur» ἐνεποίησαν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς ναυτικοὺς κύκλους. Ἰδιαίτερος ἐθαυμάσθησαν αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπονηθεῖσαι σοφαὶ ἀναπαραστάσεις ἀρχαίων σκαφῶν ἐν τῇ Ἐκθέσει τοῦ Βορδῶ. Δι' ὅλα ταῦτα δικαίως ἐτιμήθη ὁ κ. Ράδος πρὸ ἐτῶν μὲν ἐκλεγείς μέλος τῆς ἐν Παρισίοις Ἐταιρίας τῶν Ἱστορικῶν Σπουδῶν, ἔλαβε δὲ παρὰ τῆς Γεωγρ. Ἐταιρίας τῆς Λισσαβῶνος τὴν ἐπὶ ἐξαιρετικῇ τιμῇ ἀπονεμομένην «*ναυτικὴν ἄλυσιν*», παρὰ δὲ τῆς Γεωγρ. Ἐταιρίας τῆς Μαδρίτης χρυσοῦν μετάλλιον, ἐξελέγη δὲ και τρίτος πρόεδρος τοῦ ἐν Βορδῶ Γεωγρ. Συνεδρίου.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ἐπιστημονικῆς εὐρυμαθείας και τῆς συγγραφικῆς ἀξίας, ἣτις τὸν διακρίνει, ὁ κ. Ράδος εἶνε και λογογράφος ἐπίσης ἐκ τῶν κορυφαίων. Οἱ ἀναγνώσται τοῦ *Ἡμερολογίου* ἐγνώρισαν ἤδη και ἐξετίμησαν τὸ λογοτεχνικὸν του τάλαντον ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ καταχωρηθέντων ἱστορικῶν και φιλολογικῶν ἀρθρῶν του. Ἡ *Δενίνα*, και τὰ ναυτικά του διηγήματα, ὡς ἡ «*Ἀρπαγὴ τῆς Γονζάγας*», και ἡ κάτωθι παρατιθεμένη «*Ναῦς τοῦ Φαῦλλου*», θὰ ἠδύναντο νὰ τιμήσουν και ξένην φιλολογίαν. Ὁ κ. Ράδος, εἶνε λυπηρὸν ὅτι δὲν καλλιεργεῖ συστηματικώτερον τὸ ναυτικὸν διήγημα, εἰς τὸ ὁποῖον τόσον θαυμάσια ἐπιδίδει. Ἦθελεν ἀναμφιβόλως μᾶς παρουσιάσῃ ἀληθινὰς ἐκπλήξεις. Ἡ «*Ναῦς τοῦ Φαῦλλου*» εἶνε, νομίζομεν, ἀπὸ τὰ τελειότερα τοῦ εἶδους του. Ἐν τούτοις θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἐὰν τὰ πολλαχοῦ ἐγκατεσπαρμένα φιλολογικὰ του κομψοτεχνήματα συνεκεντροῦντο εἰς ἴδιον τομίδιον και παρείχοντο εἰς κοινὴν ἐντῤύφησιν.